

[Udenrigsministeren.]

dette arbejde vil nu blive videreført i det permanente råd. Fra mange sider, ikke mindst fra de mindre lande, tillægger man dette arbejde den største betydning. Heri ligger spiren til en udvikling af det atlantiske fællesskab, som må være et af fremtidsmålene.

Jeg vil slutte min omtale af mødet med at sige, at Lissabon-mødet påny var et stærkt vidnesbyrd om, at Atlantpagten har til sit hovedformål at sikre freden. Der var en voksende opfattelse af, at pagten under sin 3-årige eksistens allerede har ydet et virksomhedsfuldt bidrag hertil.

Jeg skal derefter vende mig til det spørgsmål, der mere end noget andet optager sindene i Europa i dag, spørgsmålet om Tysklands fremtid.

Som jeg har nævnt, stillede de tre vestlige besættelsesmagter på FN's plenarforsamling i Paris forslag om nedsættelse af en international kommission under De Forenede Nationer til at undersøge spørgsmålet om afholdelse af frie valg i hele Tyskland.

Den 20. december 1951 vedtog plenarforsamlingen med 45 stemmer for, heriblandt Danmarks og Norges, 6 imod (østblokkens) og 8 passive, en resolution, der gik ud på, at der skulle udnævnes en kommission til at undersøge, om de bestående forhold i Vesttyskland, Østtyskland og Berlin muliggør afholdelse af frie valg.

Østblokstaternes afvisning af forslaget skete med den begrundelse, at spørgsmålet om afholdelse af valg i Tyskland var et indre tysk anliggende, som De Forenede Nationer ikke kunne blande sig i. I overensstemmelse med dette standpunkt har Polen også nægtet at lade sig repræsentere i Tysklandskommissionen.

De første møder mellem kommissionen og repræsentanter for den vesttyske regering og for Vestberlin har forlængst fundet sted, og kommissionen har fået adgang til at foretage sine undersøgelser i den tyske forbundsrepublik og Berlins vestlige sektorer.

Østtyskland har — som det efter østblokkens holdning var at vente — ikke ladet høre fra sig, endnu i hvert fald, og i betragtning af de østtyske myndigheders modstand imod, at De Forenede Nationer giver sig af med dette spørgsmål, ser det i øjeblikket ikke ud til, at kommissionen foreløbig vil kunne løse sin opgave, hvad der er grund til at beklage.

Imidlertid har Sovjetunionen den 10. marts fremsat sit bemærkelsesværdige forslag til England, Frankrig og De Forenede Stater om en omgående drøftelse mellem de

fire besættelsesmagter med henblik på en hurtig afsluttelse af en fredstraktat med Tyskland.

Både dette forslag og vestmagternes svar herpå af 25. marts tør jeg forudsætte så bekendt, at jeg kan nøjes med ganske kort at fastslå hovedpunkterne.

Ifølge Sovjetunionens forslag skal Tyskland genoprettes som en udelst stat. Men noget forslag om, hvorledes en fælles tysk regering skal dannes, indeholder noten ikke. Derimod siges det, at det tyske folk skal nyde menneskerettigheder, de demokratiske frihedsrettigheder såsom ytringsfrihed, pressefrihed, religionsfrihed, frihed til politisk overbevisning og forsamlingsfrihed. Det stod der i den sovjetrussiske note. Og det skal tilmed gælde de tidligere nazister og værne-magtens generaler, de skal have borgerrettigheder og politiske rettigheder på lige fod med alle øvrige tyske borgere for at kunne deltage i opbygningen af et, som det hedder, „fredselskende, demokratisk Tyskland“.

I deres svarnoter udtaler vestmagterne, at afsluttelsen af en retfærdig og varig fredstraktat med Tyskland, som det også anerkendes af Sovjetunionen, kræver dannelsen af en fællestysk regering. En sådan regering kan imidlertid kun dannes på grundlag af frie valg.

De tre vestmagter henviser derefter i deres noter til den kommission, som De Forenede Nationer har nedsat, og spørger, om de samme lettelser vil blive tilstået kommissionen i den sovjetrussiske besættelseszone og i Østberlin.

Ifølge Sovjetunionens forslag må Tyskland ikke slutte sig til koalitioner eller militæralliancer, der er rettet mod nogen af de magter, som med deres stridskræfter deltog i krigen mod Tyskland.

Hertil har vestmagterne svaret, at den fællestyske regering både før og efter afslutningen af en fredstraktat frit bør kunne indgå forbindelser, der er i overensstemmelse med De Forenede Nationers principper og formål.

Om Tysklands grænser siger Sovjetunionen i sin note, at de er bestemt ved de beslutninger, der blev truffet på Potsdamkonferencen.

I deres svar erindrer de tre vestmagter om, at der ikke blev fastsat definitive grænser ved Potsdam-beslutningerne, som netop udtrykkeligt hensked afgørelsen af de territoriale spørgsmål til fredskonferencen.

Det mest bemærkelsesværdige forslag i den sovjetrussiske note er den bestemmelse, hvorefter det skal tillades det forenede Tyskland både at opretholde nationale strids-